

COMMISSIE WERK EN INKOMEN

griffier van de raadscommissie
greet.sietsema@griffie.groningen.nl
tel 050-367 7725

VERGADERSTUK

vergaderdatum: 5 juli 2006

onderwerp: categorale bijstand voor ouderen, chronisch zieken, gehandicapten

voorstel inzet restant incidentele middelen 2004

€ 250,- in 2006 voor ouderen, chronisch zieken en gehandicapten met een minimuminkomen

Aan de raad,

inleiding

In 2005 hebben we chronisch zieken en gehandicapten in de gemeente Groningen met een minimuminkomen eenmalig een uitkering van € 150,- gegeven voor de 'verborgen kosten' die samenhangen met het hebben van een chronische ziekte of een handicap. Bij evaluatie bleek dat we de doelgroep voor deze regeling veel groter hadden ingeschat dan het daadwerkelijk gebruik. In deze notitie doen we het voorstel om het resterende geld van de categorale regeling in 2005 te bestemmen voor vergelijkbare regeling in 2006, waarbij we de doelgroep uitbreiden naar alle ouderen met een minimuminkomen en het uitgekeerde bedrag verhogen naar € 250,-.

achtergrond: resultaat 2004 en 2005

In 2004 kregen gemeenten een incidentele uitkering van het Rijk om de koopkracht te repareren van chronisch zieken, gehandicapten en ouderen. De gemeente Groningen kreeg een bedrag van € 1,87 miljoen. In juni 2004 besloot uw raad dat dit geld via individuele bijzondere bijstand bij de doelgroep terecht moest komen.

De extra uitgaven bijzondere bijstand voor de doelgroep in 2004 bedroegen € 0,32 miljoen.¹ Van het incidentele geld bleef in 2004 dus een bedrag van € 1,55 miljoen over. Daarvan heeft u een aparte reserve ingesteld voor de doelgroep.

In april 2005 besluit uw raad tot een eenmalige categorale regeling van € 150,- voor chronisch zieken en gehandicapten met een minimuminkomen, om het restant van het incidentele geld uit 2004 bij de doelgroep terecht te laten komen.

In totaal maken zo'n 2.200 personen gebruik van de categorale regeling in 2005. De kosten voor de regeling kwamen, inclusief de uitvoeringskosten, op € 0,35 miljoen. Resterend na 2004 en 2005 van de

¹ Deels individuele bijzondere bijstand kosten in verband met chronische ziekte of handicap, deels vergoeding eigen bijdrage thuiszorg in de collectieve ziektekostenverzekering voor minima.

incidentele uitkering door het Rijk een bedrag van € 1,2 miljoen nog in te zetten voor de doelgroep.

uitbreiding doelgroep in 2006

Bij het schrijven van het voorstel voor de categorale regeling in 2005 schatten we in dat 6.000 - 8.000 personen er gebruik van zouden maken. Deze inschatting baseerden we op de aanname dat alleen al van de inwoners in Groningen met een WVG-voorziening (10.000 personen) 60% een inkomen op minimumniveau heeft. Voor rechthebbenden zonder WVG-voorziening stelden we een marge voor tot 8.000 personen.

Uiteindelijk hebben 2.187 personen gebruik gemaakt van de regeling. Van deze personen hebben we er 1.255 opgespoord via bestandsvergelijking en hebben er 932 een individuele aanvraag gedaan na bekendmaking van de categorale regeling in de Gezinsbode. Van de 2.187 mensen zijn er 1.245 jonger dan 65 en 942 65 jaar of ouder; 719 van deze 2.187 mensen hebben een bijstandsuitkering.

Dat het bereik van de categorale regeling in 2005 zo achterbleef bij wat we tevoren inschatten komt doordat we te voorzichtig zijn geweest. Voor de regeling in 2005 moesten we de doelgroep voor het eerst in kaart brengen. Bij het maken van nieuw beleid voor de doelgroep kunnen we gebruik maken van de ervaringscijfers uit 2005.

ouderen opnemen in de regeling

Zowel in 2004 als in 2005 was de inzet van het geld voor de doelgroep gericht op personen die daadwerkelijk kosten maken in verband met chronische ziekte of handicap. Tot nu toe hebben we geen gebruik gemaakt van de mogelijkheid die de wetgever biedt om alle ouderen met een minimuminkomen in aanmerking te laten komen voor een categorale regeling, ook als zij geen kosten hebben in verband met chronische ziekte of handicap.

Van de categorale regeling in 2005 maakten een kleine 2.200 personen gebruik. Als we de doelgroep van de categorale regeling in 2006 uitbreiden naar alle ouderen in de gemeente Groningen met een minimuminkomen schatten we de doelgroep op ten hoogste 4.500 personen. (Zie kader.)

inschatting grootte van de nieuwe doelgroep

Bij de voorgestelde uitbreiding van de doelgroep moeten we de groep ouderen mét een minimuminkomen maar zónder kosten in verband met chronische ziekte of handicap voor de eerste keer in kaart brengen.

In de gemeente Groningen wonen 20.786 personen van 65 jaar of ouder. Volgens de Armoedemonitor 2005 moet 7% van de ouderen in Nederland rondkomen van een inkomen alleen uit AOW (was 21% in 1995). Groningen blijft iets achter bij deze ontwikkeling en we schatten het aantal ouderen in onze gemeente met alleen een inkomen uit AOW op 11%. In totaal komen we dan op zo'n 2.300 ouderen met een inkomen op of om het sociaal minimum.

De inkomensgrens van de categorale regeling ligt op 115% van het sociaal minimum. De ouderen met een inkomen tussen 100 en 115% van het sociaal minimum schatten we – ruim- op zo'n 1000 personen.

Van de categorale regeling in 2005 maakten 1.245 personen jonger dan 65 jaar gebruik.

In totaal komt onze inschatting van de grootte van de gehele doelgroep daarmee op 4.500 personen.

eenmalige categorale regeling 2006

Naast een uitbreiding van de doelgroep naar iedereen die 65 jaar of ouder is en een minimuminkomen

heeft, stellen we voor om het uitgekeerde bedrag te verhogen naar €250,-. De uitkering is bedoeld om de verborgen kosten op te vangen in verband met chronische ziekte, handicap of leeftijd.

In 2005 hebben we voor de categorale regeling voor chronisch zieken en gehandicapten een uitvoeringsregel vastgesteld. Als u ons daarvoor de opdracht geeft passen we deze aan en stemmen we de uitvoeringsregel af op de voorgestelde uitbreiding van de doelgroep, verhoging van het toe te kennen bedrag en verlengen we de werkingsduur naar 2006.

Lopende het jaar 2005 hebben we de regeling op twee punten aangepast:

- niet het huishouden, maar alle personen in het huishouden die voldoen aan de doelgroepskenmerken komen in aanmerking voor de regeling;
- als zij op geen andere manier in aanmerking komen hoeven aanvragers geen verklaring van de huisarts meer te overleggen, maar kunnen zij een medicijnlijst overleggen of een eigen verklaring schrijven waaruit chronische ziekte of handicap blijkt.

Deze aanpassingen willen we meenemen in de aangepaste uitvoeringsregel.

voorwaarden op een rijtje

Evenals in 2005 stellen we voor om de categorale regeling in 2006 open te stellen voor personen in huishouden met een inkomen tot 115% van het sociaal minimum. Voor de regeling willen we een vermogensgrens hanteren zoals die geldt voor bijzondere bijstand. (Zie kader.)

Voor de toets of personen jonger dan 65 jaar met een minimuminkomen tot de doelgroep behoren willen één van volgende voorwaarden stellen / bewijsstukken vragen. (Zie kader.)

criteria voor deelname aan de categorale regeling 2006	
<p>Om in aanmerking te komen voor de categorale regeling 2006 mag het netto maandinkomen (zonder vakantiegeld) niet meer bedragen dan:</p> <p><i>jonger dan 65:</i></p> <p>Voor een gezamenlijke huishouding € 1.314,- Voor een alleenstaande ouder € 1.183,- Voor een alleenstaande € 920,-</p> <p><i>65 jaar of ouder:</i></p> <p>Voor een gezamenlijke huishouding € 1.380,- Voor een alleenstaande ouder € 1.240,- Voor een alleenstaande € 999,-</p> <p>en mag het vermogen (het totaal van al de bezittingen minus de schulden) niet meer bedragen dan:</p> <p>Gezamenlijke huishouding € 5.105,- Alleenstaande ouder € 5.105,- Alleenstaande € 2.552,-</p>	<ul style="list-style-type: none"> • Aanvrager is in 2006 65 jaar of ouder, of • Aanvrager ontvangt een voorziening op grond van de Wet voorzieningen gehandicapten (WVG), of • Aanvrager maakt gebruik van een voorziening op grond van de Algemene Wet Bijzondere Ziektekosten (AWBZ), zoals huishoudelijke hulp of een rolstoel, of • Aanvrager heeft een gehandicaptenparkeerkaart of gehandicaptenparkeerplaats, of • Aanvrager maakt gebruik van medische hulpmiddelen, bijvoorbeeld een hoorapparaat, of • Aanvrager heeft een door de apotheker afgegeven medicijnlijst, of • Aanvrager heeft een diabetespaspoort, of, als hij op grond van het voorgaande niet in aanmerking komt • Aanvrager schrijft een eigen verklaring waaruit blijkt dat hij chronisch ziek of gehandicapt bent.

bekendheid van de regeling

We vinden het belangrijk dat zoveel mogelijk mensen die recht hebben op de regeling er ook gebruik van maken. Daarom willen we de personen die in 2005 recht hadden op de categorale regeling in 2006 ambtshalve uitkeren. Daarmee nemen we het risico dat een enkeling niet meer voldoet aan de inkomens- of vermogensgrens.

Daarnaast zullen we na eenzelfde bestandsvergelijking als in 2005 mogelijk rechthebbenden aanschrijven. Ook de huishoudens in het bestand kwijtschelding belastingen bestaande uit personen van 65 jaar of ouder zullen we een brief sturen dat zij mogelijk recht hebben op deze categorale bijzondere bijstand. Daarnaast zullen we iedereen met een WVG-voorziening een brief sturen en hen informeren over de mogelijkheden om gebruik te maken van deze regeling.

In de advertentietekst voor de regeling in de Gezinsbode zullen we niet alleen mogelijk rechthebbenden oproepen om gebruik te maken van de regeling, maar vragen we ook potentiële

intermediairs om bekendheid te geven aan de regeling onder chronisch zieken, gehandicapten en ouderen. Intermediairs kunnen aanvraagformulieren bij de dienst opvragen. We willen daarbij ook de aandachtsfunctionaris ouderenbeleid inzetten en ons contact met het SOOG gebruiken om de ouderen in de doelgroep te bereiken.

Voor al deze intermediaire contacten maken we een aparte flyer over de regeling.

financiën

We schatten de grootte van de doelgroep voor de eenmalige categorale regeling op zo'n 4.500 personen. De totale kosten voor de uitkering komen daarmee op € 1,125 miljoen.

Voor de kosten van uitvoering van de regeling reserveren we € 75.000,-. Daarin zitten ook de kosten voor de voorlichting aan (en daarna door) intermediairs.

begroting	
categorale bijzondere bijstand	€ 1.125.000,-
uitvoeringskosten en reserve	75.000,- +
beschikbare middelen	€ 1.200.000,-

Een eventueel restant op deze begroting willen we betrekken bij het voorstel in 2007 voor de inzet van de structurele uitkering van het Rijk voor de doelgroep.

structureel geld voor de doelgroep

In deze notitie doen we u het voorstel voor een eenmalige categorale regeling voor ouderen, chronisch zieken en gehandicapten in 2006, waarvoor we alleen het incidentele geld uit 2004 uit de reserve voor de doelgroep inzetten.

Vanaf 2005 krijgen de gemeenten een structureel bedrag van het Rijk voor chronisch zieken, gehandicapten en ouderen. Voor Groningen gaat het om een bedrag van € 0,6 miljoen.

In 2005 hebben we € 0,3 miljoen van dit bedrag gebruikt om de extra uitgaven bijzondere bijstand voor de doelgroep te financieren.² Het restant van € 0,3 miljoen hebben we in de reserve voor de doelgroep gestort.

In de begroting van 2006 hebben we wederom € 0,3 miljoen van de structurele uitkering bestemd voor extra uitgaven bijzondere bijstand voor de doelgroep. Naar verwachting houden we ook in 2006 geld over uit de structurele uitkering. Dit willen we blijven bestemmen voor de doelgroep.

Maar we willen het geld in de reserve voor de doelgroep chronisch zieken, gehandicapten en ouderen, afkomstig van de *structurele* uitkering van het Rijk in 2005, (nog) niet inzetten voor een categorale regeling en afwachten hoeveel geld er van de structurele uitkering in 2006 overblijft. In 2007 komen we met een voorstel voor de inzet van het geld in de structurele uitkering van het Rijk voor de doelgroep. Daarbij willen we onderzoeken of een structurelere categorale regeling mogelijk is.

voorstel

Wij stellen u voor te besluiten:

1. de beschikbare incidentele middelen voor chronisch zieken, gehandicapten, en ouderen in te zetten door het eenmalig verstrekken in 2006 van categorale bijzondere bijstand voor 'verborgen kosten' die samenhangen met het hebben van een handicap, een chronische ziekte of leeftijd ten bedrage van € 250,- per persoon met een minimuminkomen;
2. het college te verzoeken de Uitvoeringregeling categorale bijzondere bijstand aan chronisch zieken en gehandicapten dienovereenkomstig te wijzigen en uit te voeren.

² Vergelijk de uitgaven in 2004, toen betaald vanuit de *incidentele* uitkering van het Rijk

De burgemeester,

De secretaris,

J. Wallage

Mw. A.C. Keizer-Mastenbroek